

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ
ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗΣ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑΣ
ΕΦΟΡΕΙΑ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΩΝ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ

Ιωάννινα,

Αρ. Πρωτ.:

Βαθμός Προτεραιότητας:

Ταχ. Δ/ση : Πλατεία 25^{ης} Μαρτίου 6,
45221, Ιωάννινα
Ηλ. Δ/ση: efaioa@culture.gr
Τηλέφωνα: 26510 01051, 01078, 01079
Φαξ:
Πληροφορίες: Ε. Βασιλείου – Β. Γιαννάκη

ΠΡΟΣ:
Περιφερειακή Διεύθυνση
Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας
Εκπαίδευσης Ηπείρου
Ανεξαρτησίας 146
453444-Ιωάννινα

ΚΟΙΝ:
Υπουργείο Πολιτισμού
Γενική Διεύθυνση Αρχαιοτήτων και
Πολιτιστικής Κληρονομιάς
Δ/ση Μουσείων, Εκθέσεων και Εκπαιδευτικών
Προγραμμάτων

ΘΕΜΑ: Εκπαιδευτικές δράσεις στα Μουσεία αρμοδιότητας της Εφορείας Αρχαιοτήτων Ιωαννίνων κατά το σχολικό έτος 2026-27

Με την έναρξη της νέας σχολικής χρονιάς, θα θέλαμε να σας ενημερώσουμε ότι η Εφορεία Αρχαιοτήτων Ιωαννίνων διοργανώνει μια σειρά **εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων** για παιδιά Νηπιαγωγείου, Δημοτικού, Γυμνασίου και Λυκείου. Οι εκπαιδευτικές δραστηριότητες περιλαμβάνουν **εκπαιδευτικά προγράμματα και μουσειοσκευές**. Ειδικότερα:

α) Εκπαιδευτικά προγράμματα

Αρχαιολογικό Μουσείο Ιωαννίνων

Νηπιαγωγείο

- «Πουλιά και Ζώα στο Αρχαιολογικό Μουσείο Ιωαννίνων» για τα νήπια και την Α΄ και Β΄ Δημοτικού [Πληροφορίες: Ελένη Βασιλείου (2651001078), Βασιλική Γιαννάκη (2651001079)].
- «Ξεφυλλίζοντας το φυτολόγιο του Αρχαιολογικού Μουσείου Ιωαννίνων» για τα νήπια και την Α΄ και Β΄ Δημοτικού [Πληροφορίες: Ε. Βασιλείου (2651001078), Β. Γιαννάκη (2651001079)].
- «Ναΐάδες νύμφες τραγουδούν στου ποταμού την άκρη» για τα νήπια και τις τρεις πρώτες τάξεις του δημοτικού (Πληροφορίες: Βασιλική Γιαννάκη, 2651001079).
- «Εδώ Μουσείο», για τα νήπια και την Α΄ και Β΄ Δημοτικού (Πληροφορίες: Ε. Βασιλείου, 2651001078).

Δημοτικό

- «Πουλιά και Ζώα στο Αρχαιολογικό Μουσείο Ιωαννίνων» για τα νήπια και την Α΄ και Β΄ Δημοτικού [Πληροφορίες: Ε. Βασιλείου (2651001078), Β. Γιαννάκη (2651001079)].
- «Ξεφυλλίζοντας το φυτολόγιο του Αρχαιολογικού Μουσείου Ιωαννίνων» για τα νήπια και την Α΄ και Β΄ Δημοτικού [Πληροφορίες: Ε. Βασιλείου (2651001078), Β. Γιαννάκη (2651001079)].
- «Ναϊάδες νύμφες τραγουδούν στου ποταμού την άκρη» για τα νήπια και τις τρεις πρώτες τάξεις του δημοτικού (Πληροφορίες: Β. Γιαννάκη, 2651001079).
- «Εδώ Μουσείο», για τα νήπια και την Α΄ και Β΄ Δημοτικού (Πληροφορίες: Ε. Βασιλείου, 2651001078).
- «Θεοί και Ήρωες στο Αρχαιολογικό Μουσείο Ιωαννίνων», για την Γ΄ Δημοτικού (Πληροφορίες: Ε. Βασιλείου, 2651001078).
- «Τα πρόσωπα του Πύρρου» για την Δ΄ και Ε΄ Δημοτικού (Πληροφορίες: Ε. Βασιλείου, 2651001078).
- «Τρόποι μαντείας στο Ιερό της Δωδώνης» για την Δ΄, Ε΄ και ΣΤ΄ Δημοτικού (Πληροφορίες: Ε. Βασιλείου, 2651001078).
- «Οι Καταπέλτες του Νεκρομαντείου» για την Δ΄, Ε΄ και ΣΤ΄ Δημοτικού (Πληροφορίες: Βασιλική Γιαννάκη, 2651001079).
- «Τα χρηστήρια ελάσματα της Δωδώνης. Αγωνίες χαραγμένες στο μόλυβδο» για την ΣΤ΄ Δημοτικού και Α΄ έως Γ΄ Γυμνασίου (Πληροφορίες: Ε. Βασιλείου, 2651001078).
- «Η Χάρτα του Ρήγα στο Αρχαιολογικό Μουσείο Ιωαννίνων», για την ΣΤ΄ Δημοτικού και Α΄ έως Γ΄ Γυμνασίου (Πληροφορίες: Ε. Βασιλείου, 2651001078).
- «Με χώμα και νερό πλάθω σκεύη για τροφή και ποτό» για την Δ΄, Ε΄, ΣΤ΄ Δημοτικού (Πληροφορίες: Ε. Βασιλείου, 2651001078).
- «Μαγειρεύοντας στην αρχαία Ήπειρο», για την Δ΄, Ε΄, ΣΤ΄ Δημοτικού (Πληροφορίες: Ε. Βασιλείου, 2651001078).
- «Από τη μάχη στο Μουσείο. Ανακαλύπτοντας τον αρχαίο οπλισμό» για Δ΄ και Ε΄ Δημοτικού. Το πρόγραμμα θα υλοποιείται από 1η Φεβρουαρίου έως 1η Ιουνίου 2026, μία φορά την εβδομάδα, κατόπιν συνεννόησης (Πληροφορίες: Σ. Κίγκα, 2651001067).
- «Μία μέρα στο Λουτρό» για ΣΤ΄ Δημοτικού. Το πρόγραμμα θα υλοποιηθεί από την καινούργια χρονιά κατόπιν συνεννόησης (Πληροφορίες: Β. Γιαννάκη, 2651001079, Β. Δήμου και Στ. Κορτζή, 2651025989).

Γυμνάσιο-Λύκειο

- «Τα χρηστήρια ελάσματα της Δωδώνης. Αγωνίες χαραγμένες στο μόλυβδο» για την ΣΤ΄ Δημοτικού, Γυμνάσιο και Λύκειο (Πληροφορίες: Ε. Βασιλείου, 2651001078).
- «Η Χάρτα του Ρήγα στο Αρχαιολογικό Μουσείο Ιωαννίνων», για την ΣΤ΄ Δημοτικού και Α΄ έως Γ΄ Γυμνασίου. Το πρόγραμμα θα υλοποιηθεί από την καινούργια χρονιά κατόπιν συνεννόησης (Πληροφορίες: Ε. Βασιλείου, 2651001078).
- «Έμφυλες ταυτότητες στο Αρχαιολογικό Μουσείο Ιωαννίνων» για Γ΄ Γυμνασίου και Α΄ Λυκείου. Το πρόγραμμα θα υλοποιηθεί από την καινούργια χρονιά κατόπιν συνεννόησης (Πληροφορίες: Ι. Κατσαδήμα, 265101076).

Βυζαντινό Μουσείο Ιωαννίνων

- «*Βυζαντινές Λιχουδιές*» για μαθητές της Ε΄ και ΣΤ΄ Δημοτικού, καθώς και Α΄, Β΄ και Γ΄ Γυμνασίου (Πληροφορίες: Α. Ζωγάκη και Στ. Κορτζή, 2651025989).
- «*Στον σοφρά τ' Αλή Πασά*» για μαθητές της Ε΄ και ΣΤ΄ Δημοτικού, καθώς και Α΄, Β΄ και Γ΄ Γυμνασίου [Πληροφορίες: Στ. Κορτζή, (2651025989) και Σ. Κίγκα (2651001067)].

Οι εκπαιδευτικές δράσεις θα γίνονται από τις 9.00 έως τις 13.00 (εκτός εάν δηλώνεται διαφορετικά) κατόπιν συνεννοήσεως με τους υπεύθυνους αρχαιολόγους.

Σε περίπτωση που οι προσφερόμενες εκπαιδευτικές δράσεις καλυφθούν, θα δημιουργηθεί λίστα προτεραιότητας, όπου θα δηλώνεται το όνομα του σχολείου, ο αριθμός των παιδιών της τάξης, το όνομα και το τηλέφωνο του υπεύθυνου εκπαιδευτικού και ο τίτλος του εκπαιδευτικού προγράμματος για το οποίο θα υπάρχει ενδιαφέρον. Εν συνεχεία θα ενημερώνεται ο υπεύθυνος αρχαιολόγος προκειμένου να οριστεί σχετική ημερομηνία, εφόσον οι συνθήκες (εργασιακές κ.ο.κ.) το επιτρέπουν.

Το σύνολο των μαθητών ανά εκπαιδευτικό πρόγραμμα δεν θα υπερβαίνει τα 20 άτομα.

Ύστερα από τα παραπάνω, παρακαλούμε όπως προβείτε στις απαιτούμενες ενέργειες προκειμένου να ενημερωθούν σχετικά οι σχολικές μονάδες της περιφέρειας σας και να διοργανωθούν ενημερωτικές επισκέψεις νηπίων, μαθητών της πρωτοβάθμιας και της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης.

β) Μουσειοσκευές

Το Αρχαιολογικό Μουσείο Ιωαννίνων διαθέτει προς δανεισμό τις ακόλουθες μουσειοσκευές:

- Δύο (2) μουσειοσκευές που κατασκευάστηκαν στο πλαίσιο της ενταγμένης στο ΕΣΠΑ Πράξης «Πολιτιστικές Υποδομές στο Αρχαιολογικό Μουσείο Ιωαννίνων», Ε.Π. «Θεσσαλία – Στερεά Ελλάδα – Ήπειρος 2007-2013». Η πρώτη με θέμα «Μια κούκλα και μια μπάλα» απευθύνεται σε νήπια και παιδιά της Α΄ και Β΄ Δημοτικού. Περιλαμβάνει αντίγραφα των αρχαίων παιχνιδιών του Αρχαιολογικού Μουσείου Ιωαννίνων, υλικό κουκλοθεάτρου (τρεις μαρότες κλπ) και έντυπο υλικό. Η δεύτερη με θέμα στο «Στο Ιερό της Δωδώνης» απευθύνεται σε παιδιά της Γ΄ και Δ΄ τάξης Δημοτικού. Περιλαμβάνει τρισδιάστατη μακέτα του αρχαιολογικού χώρου της Δωδώνης (παζλ) και έντυπο υλικό.
- Τέσσερις (4) μουσειοσκευές που δημιουργήθηκαν στο πλαίσιο της Πράξης «Μαγειρεύοντας στην Ήπειρο 100.000 χρόνια», με κωδικό ΟΠΣ 5123944, του Ε.Π. Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού, Εκπαίδευση και δια βίου μάθηση 2014-2020». Ειδικότερα:

1. «Ως το μεδούλι»

Η μουσειοσκευή αφορά τη διατροφή κατά την παλαιολιθική εποχή στην Ήπειρο (περ. 250.000-10.000/9.000 χρόνια πριν) και συγκεκριμένα η πρόσκτηση μέσω της τροφосуλλογής και του κυνηγιού, η επεξεργασία της τροφής μέσω της φωτιάς και των εργαλείων και η «συντήρηση» μέσω π.χ. της ώχρας ή και του ψησίματος. Η μουσειοσκευή «Ως το μεδούλι» απευθύνεται σε μαθητές/τριες της Α΄ Γυμνασίου και προτείνεται να υλοποιηθεί στο πλαίσιο του μαθήματος της Ιστορίας και των Εργαστηρίων Δεξιοτήτων (π.χ. στη θεματική «Φροντίζω το περιβάλλον», ενότητα «Οικολογία-Παγκόσμια και Τοπική Φυσική Κληρονομιά»).

Η μουσειοσκευή περιλαμβάνει:

- Μία (1) τρισδιάστατη κατασκευή φωτιάς

- Ένα (1) αντίγραφο φάλαγγας ζώου με μήκος περ. 3,5 εκ.
- Ένα (1) αντίγραφο φάλαγγας ζώου με μήκος περ. 6 εκ.
- Ένα (1) αντίγραφο μακρού οστού ζώου με μήκος περ. 14 εκ.
- Ένα (1) αντίγραφο αιχμής δόρατος με μήκος περ. 6 εκ.
- Ένα (1) αντίγραφο δοντιού ρινόκερου
- Ένα (1) βαζάκι ώχρας
- Ένα (1) Usb stick
- Ένα (1) πουγκί με πυριτόλιθους
- Δύο (2) πειραματικά εργαλεία
- Τριάντα οχτώ (38) κάρτες 20X20 εκ.
- Ένα (1) χάρτη επιδαπέδιο 120 X 137 εκ.
- Ένα (1) έντυπο οδηγιών 16 σελίδων
- Ένα (1) φάκελο για την αποθήκευση των φύλλων αξιολόγησης
- Φύλλο αξιολόγησης για τον/την εκπαιδευτικό

2. «Στα μαγειρεία των Απειρωτών»

Η θεματική αφορά τα στάδια της καθημερινής διατροφής στον δημόσιο και ιδιωτικό χώρο από τη νεολιθική έως τη ρωμαϊκή περίοδο, μέσα από τις διαδικασίες παραγωγής και επεξεργασίας των υλικών, του τρόπου μαγειρέματος, συντήρησης, αποθήκευσης και απόρριψης της τροφής. Η μουσειοσκευή «Στα μαγειρεία των Απειρωτών» απευθύνεται σε μαθητές/τριες της Ε΄ και ΣΤ΄ Δημοτικού, καθώς και Α΄, Β΄ και Γ΄ Γυμνασίου. Προτείνεται να υλοποιηθεί στο πλαίσιο του μαθήματος της Ιστορίας, των Καλλιτεχνικών, της Αρχαίας Ελληνικής Γλώσσας για το Γυμνάσιο, καθώς και των Εργαστηρίων Δεξιοτήτων.

Η μουσειοσκευή περιλαμβάνει:

- Ένα (1) αντίγραφο θηλάστρου με ύψος 5,3 εκ. και διάμετρο βάσης 4,3 εκ.
- Ένα (1) αντίγραφο χρηστήριου ελάσματος με μήκος 9,3 εκ., πλάτος 2,7 εκ. και πάχος 1,3 εκ.
- Ένα (1) αντίγραφο πινακίου με ύψος 4,7 εκ. και διάμετρο 23 εκ.
- Ένα (1) αντίγραφο προϊστορικής κύλικας με ύψος 15,1 εκ., βάση 5,4 εκ. και στόμιο 7,4 εκ.
- Ένα (1) αντίγραφο ηθμού με μήκος 19 εκ. και διάμετρο 8,4 εκ.
- Ένα (1) αντίγραφο αγκιστρίου με ύψος 4,4 εκ.
- Ένα (1) χάρτη επιδαπέδιο 120 X 137 εκ.
- Ένα (1) Usb stick
- Ένα (1) έντυπο οδηγιών 16 σελίδων
- Ένα (1) φάκελο για την αποθήκευση των φύλλων αξιολόγησης
- Φύλλο αξιολόγησης για τον/την εκπαιδευτικό
- Έξι (6) αριθμημένα βαζάκια με όσπρια και δημητριακά
- Ένα (1) μενού 20 X 40 εκ.
- Τριάντα μία (31) κάρτες 20X20 εκ.

3. «Βυζαντινές Λιχουδιές»

Η μουσειοσκευή αφορά τα στάδια της καθημερινής διατροφής σ' ένα νοικοκυριό της Ηπείρου, καθώς και στις μοναστικές τράπεζες από την παλαιοχριστιανική έως τη μεταβυζαντινή περίοδο. Η μουσειοσκευή «Βυζαντινές λιχουδιές» απευθύνεται σε μαθητές/τριες της Ε΄ και ΣΤ΄ Δημοτικού, καθώς και Α΄, Β΄ και Γ΄ Γυμνασίου. Προτείνεται να υλοποιηθεί στο πλαίσιο του μαθήματος της Ιστορίας, των Θρησκευτικών, των Καλλιτεχνικών, της Γυμναστικής και των Εργαστηρίων Δεξιοτήτων.

Η μουσειοσκευή περιλαμβάνει:

- Ένα (1) χάρτη επιδαπέδιο 120 X 137 εκ.

- Ένα (1) Usb stick
- Ένα (1) έντυπο οδηγιών 16 σελίδων
- Ένα (1) φάκελο για την αποθήκευση των φύλλων αξιολόγησης
- Φύλλο αξιολόγησης για τον/την εκπαιδευτικό
- Δώδεκα (12) αριθμημένα βαζάκια με όσπρια, δημητριακά και μπαχαρικά
- Ένα (1) αντίγραφο σφραγίδας άρτου με διάμετρο 5,5 εκ. και ύψος 3,5 εκ.
- Είκοσι τρεις (23) κάρτες 20X20 εκ.
- Δεκατρείς (13) κάρτες 15X10 εκ.
- Μία (1) επιφάνεια twister 120 X 180 εκ. μαζί με ένα (1) ρολόι με δείκτη

4. «Στον σοφρά τ' Αλή Πασά»

Η μουσειοσκευή αφορά τις διατροφικές συνήθειες του Αλή Πασά και των θρησκευτικών κοινοτήτων των Ιωαννίνων (Εβραίων, Μουσουλμάνων, Χριστιανών) του 19^{ου} αιώνα. , με άξονα την τοπική, οθωμανική κουζίνα. Παρουσιάζονται οι δημόσιοι χώροι Η μουσειοσκευή «Στον σοφρά τ' Αλή πασά» απευθύνεται σε μαθητές/τριες της Ε΄ και ΣΤ΄ Δημοτικού, καθώς και Α΄, Β΄ και Γ΄ Γυμνασίου. Προτείνεται να υλοποιηθεί στο πλαίσιο του μαθήματος της Ιστορίας, των Θρησκευτικών και των Εργαστηρίων Δεξιοτήτων.

Η μουσειοσκευή περιλαμβάνει:

- Δύο (2) ζάρφια
- Ένα (1) μπρικολέγενο και το πιάτο του
- Ένα (1) κυκλικό ταμπλό διαμέτρου 70 εκ.
- Τέσσερις (4) κυκλικές κάρτες διαμέτρου 18 εκ.
- Πέντε (5) κυκλικές κάρτες διαμέτρου 15 εκ.
- Δεκαέξι (16) κάρτες 20X20 εκ.
- Ένας (1) χάρτης 70 X 100 εκ.
- Μια (1) επιφάνεια τιμοκατάλογος 25 X 60 εκ.
- Ένα (1) Usb stick
- Ένα (1) έντυπο οδηγιών 16 σελίδων
- Ένα (1) φάκελο για την αποθήκευση των φύλλων αξιολόγησης
- Φύλλο αξιολόγησης για τον/την εκπαιδευτικό
- Δώδεκα (12) αριθμημένα βαζάκια με όσπρια, δημητριακά, μπαχαρικά, καφέδες
- Ένα (1) έντυπο 16 σελ. 23 X 15 εκ.

Αναφορικά με τη διαδικασία δανεισμού του συγκεκριμένου εκπαιδευτικού υλικού, απαιτείται τηλεφωνική συνεννόηση [Πληροφορίες: Ε. Βασιλείου (2651001078) – Ι. Κατσαδήμα (2651001076) - Στ. Κορτζή και Α. Ζωγάκη (2651025989)]. Το υλικό παραλαμβάνεται από τον εκπαιδευτικό, ο οποίος το επιστρέφει στο Μουσείο με δική του ευθύνη. Για την παραλαβή απαραίτητη είναι η προσκόμιση αίτησης δανεισμού υπογεγραμμένης από τον Διευθυντή του σχολείου, καθώς και φωτοαντίγραφο της αστυνομικής ταυτότητας του εκπαιδευτικού. Οι μουσειοσκευές δανείζονται για χρονικό διάστημα τριών εβδομάδων.

Ο αναπληρωτής Προϊστάμενος της
Εφορείας

κ.ά.α.
Ανθούλα Φιλίδου